

Agera metodiskt och bli en börsvinnna

Tror du att det finns någon metod för aktiehandel som är så förbluffande träffsäker att den aldrig missar sitt mål? Drömmer du om att kunna se in i framtiden och förutspå börsens kursförändringar innan de är ett faktum? Tror du att lönsam aktiehandel bygger på förmågan att kunna prognostisera framtiden? Då är andra avsnittet av vår aktieproffsskola en artikel för dig!

”Jag tror att det är lika lönlöst att försöka förstå aktiemarknaden som det är att försöka förstå musik. För många människor är det viktigare att förstå marknaden än det är att tjäna pengar.”

Ed Seykota (legendarisk aktiespekulerare med 35 års erfarenhet)

Erfarna marknadsaktörer vet att det är en markant skillnad mellan att kunna ge träffsäkra prognoser angående den fortsatta utvecklingen och att tjäna pengar på börshandel. Professionell och lönsam aktiehandel bygger mer på ett sätt att tänka och agera än på vilken metod eller modell man använder för sina köp och försäljningar. Missförstå oss rätt, det finns investerare som dels är duktiga på att sia om framtida börsriktning, dels är lönsamma i sin handel. Vi menar dock att det faktum att dessa aktörer är lönsamma har mindre att göra med deras prognosförmåga än med deras vana att agera på ett sys-

Kursplan

- 1: Grundpelarna
- 2: En fungerande metod
- 3: Riskhantering
- 4: Psykologiska aspekter, del 1
- 5: Psykologiska aspekter, del 2
- 6: Handlingsplan

tematiskt och rationellt sätt i alla lägen. Dessa aktörer tjänar inte pengar på sina prognoser, de tjänar pengar på att veta hur de ska agera på sina prognoser.

Professionell och lönsam aktiehandel bygger på sunda principer. Dessa principer avser en rad olika områden såsom ett fungerande system, en genomtänkt riskhantering och disciplin för att undvika de mentala fällor som marknaden är fylld av. I denna artikel ska vi se närmare på vad vi egentligen menar med ”en fungerande metod”.

En av de mest centrala grundvalar som varje fungerande metod eller system vilar på är vikten av harmoni med marknaden. För att tjäna pengar på börsen krävs det att man lyssnar på marknads budskap, att man avkodar den riktning som marknaden intar och att man försöker tjäna pengar på denna riktning genom att positionera sig i enlighet med densamma.

Många individer försöker på-

tvinga marknaden sin vilja. De försöker köpa bottnar och sälja toppar. I en trendande marknad fokuserar dessa aktörer ofta på var någonstans rörelsen kommer att ändra riktning snarare än på att försöka profitera på den aktuella trenden. Detta beteende bottnar ofta i det mänskliga egot, en vilja att vara smartare och mer insiktsfull än omgivningen. Den enda attityd som vi tror fungerar i alla lägen är att man låter marknaden berätta för oss hur vi bör agera. De bästa systemen fokuserar inte på att försöka fastställa den exakta framtida färdriktningen för marknaden utan handlar snarare om att låta marknaden berätta för oss vilken riktning den har just i detta ögonblick – och sedan agera rationellt och professionellt på denna information. Vi vet att marknaden alltid, alltid, alltid har rätt, och därför är vår enda uppgift att alltid ligga på rätt sida om den.

”Jag köper aldrig på botten, och jag

ire

säljer alltid för tidigt.”

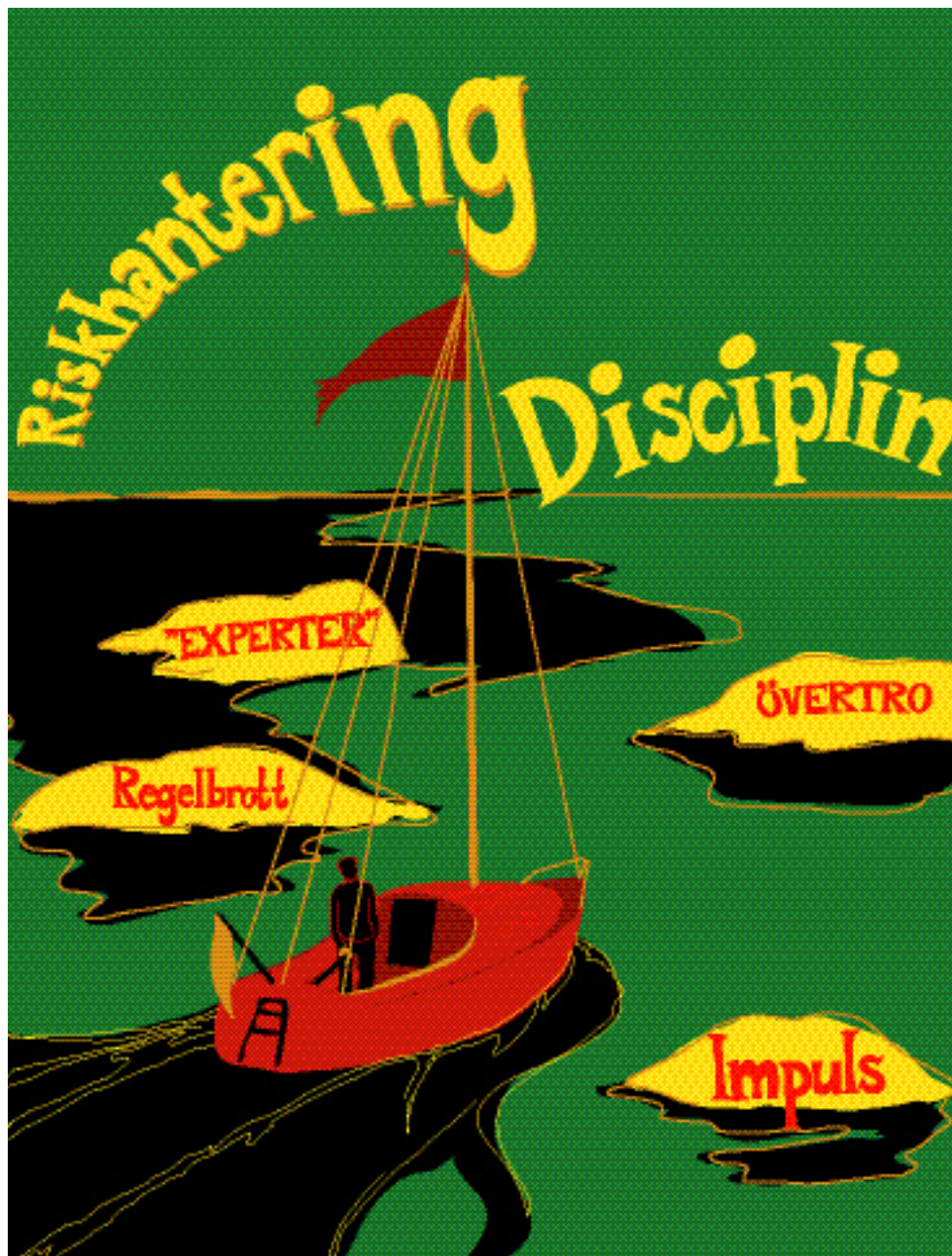
Baron Rothschild

En framgångsrik professionell aktör genomgår fyra stadier i sin utveckling mot mästerskapet. Vi kommer här att se närmare på dessa fyra faser och vad som kännetecknar dem:

1. Den diskretionära aktören

Den diskretionära aktören hämtar intryck från en rad olika influenser, som sedan används som beslutsunderlag för köp- och säljbeslut. Det kan röra sig om rekommendationer i nyhetsbrev, spännande tidningsartiklar, tips från arbetskollegor och bekanta samt en inre övertygelse: intuition. Gemensamt för samtliga variabler som ingår i den diskretionära aktörens beslutsunderlag är att de i princip aldrig är kvantifierbara. Ofta tror sig den diskretionära aktören också besitta en särskild ”känsla” för marknaden, en medfödd talang för att förutspå framtida kursrörelser. Grunden till denna övertro på den egna förmågan fastläggs ofta i en marknad som trendar kraftigt uppåt, och den här typen av aktör upptäcker ofta vid första större korrigeringsomgång som marknaden tillhandahåller att hans/hennes ”osvikliga känsla” i själva verket är en dyrbar chimär.

Den diskretionära aktören älskar spänning och agerar ofta impulsivt och ogenomtänkt. Avsaknaden av en klar strategi leder ofta till att denna aktör hoppar från ett angreppssätt till ett annat. Till slut börjar den diskretionära aktören

Det gäller att

hålla rätt kurs på den spännande seglatsen mot framgång på börsen.

ILLUSTRATION:
TOBIAS FLYGAR

söka efter en guru som alltid har rätt i sina prognoser av marknaden. Aktörerna i denna grupp tenderar att tjäna pengar, eftersom börsen för det mesta går upp. Deras portföljer utvecklas i regel som index. I nedgångar är dessa aktörer kraftigt investerade, eftersom de som regel ser varje nedgång som ett gyllene köptillfälle. De kan inte finna svaren, för de har ännu inte ställt de rätta frågorna.

2. Den modellanpassade aktören

Den modellanpassade aktören börjar få en viss insikt i en eller flera modeller som han/hon kan basera sina beslut på. Denna aktör börjar också få en ökad förståelse för betydelsen av klara regler och riktlinjer kring agerandet på börsen. Den modellanpassade aktören tenderar dock att med jämna mellanrum bryta mot de regler som han/hon ställt upp. Disciplinen samvarierar med självförtroendet och den upplevda "dagsformen". Det är ungefär nu som denna aktör upptäcker betydelsen av att skydda sitt kapital genom

att använda sig av stoppkurser. Det är också vid ungefär denna tidpunkt som aktören påbörjar jakten på den ultimata modellen, en modell eller metod som alltid har rätt – den heliga gralen. Till slut inser denna aktör att framgångsrik aktiehandel inte bygger enbart på en modell med hög träffsäkerhet i köpsignalerna utan att det snarare handlar om en mängd olika variabler som tillsammans utgör ett system för hur man ska agera vid varje given tidpunkt. Han/hon börjar också förstå vikten av att säkerställa sina signaler statistiskt med hjälp av historiska data.

3. Den systemanpassade aktören

Den systemanpassade aktören har en förhållandevis djup insikt i vad som krävs för framgångsrik aktiehandel. Han eller hon har gjort ett grundligt förarbete som svarar på en mängd olika frågeställningar angående sitt agerande på börsen. Denna aktör har lagt ned mycket tid på att fastställa var en position ska initieras – och ännu mer tid på att fastställa var samma posi- ➔

”Marknaden belönar den påläste och straffar den oförberedde.”

tion ska avyttras. Köpet av en aktie ses bara som en enskild del av ett större sammanhang, där målkurs, stoppkurs, positionsstorlek och riskhantering är exempel på andra frågeställningar som behandlats.

En systemanpassad aktör är väl förberedd och full av tillförsikt inför varje börsdag tack vare det gedigna analysarbete som han/hon lagt ned på att övertyga sig själv om att systemet fungerar. Denna aktör bryter i princip aldrig mot sina regler och har helt och hållet slutat att ta till sig externa uppfattningar och åsikter från tidningar, nyhetsbrev, mäklare och ”marknadsexperten”. Denna aktör har kommit en god bit på väg även om han/hon ofta inte tänkt till avseende alla aspekter av sin handel och inte heller har skrivit ned sitt angreppssätt.

4. Den kompletta marknadsaktören

Den kompletta marknadsaktören har identifierat och klarlagt alla de beståndsdelar som är nödvändiga för framgångsrik och lönsam aktiehandel. Han/hon har ett fungerande system, en metod för riskhantering och är väl medveten om de mentala fällor och fallgropar som kantar marknaden. Denna aktör har också skrivit ned samtliga dessa beståndsdelar i en komplett handlingsplan och har på detta sätt lyckats eliminera känslorna från beslutsprocessen. Den kompletta marknadsaktören har insett att framgångsrik aktiehandel bygger mer på hur man hanterar de pengar som står till ens förfogande än på hur bra

man är på att förutsäga marknadens nästa rörelse. Han/hon fokuserar i första hand på att skydda kapitalet via en strikt riskhantering och i andra hand på att försöka föröka det.

”Det är inte de starkaste arterna som överlever, inte heller de som är mest intelligenta. De som överlever är de som är bäst på att anpassa sig till förändring.”

Charles Darwin

Vi vet att det finns en mängd olika sätt att bedriva lönsam aktiehandel på. Vissa aktörer använder sig av olika typer av fundamental analys, medan andra använder sig av teknisk analys. En del aktörer tillämpar kvantitativa sambandsmodeller, medan andra ägnar sig åt arbitrageverksamhet eller någon form av blandning av alla dessa olika angreppssätt. Poängen är att det finns många sätt att tjäna pengar på börsen men att samtliga sätt är förhållandevis svåra att identifiera. Vilket angreppssätt man använder sig av har mindre betydelse – det viktiga är att man gör sin hemläxa ordentligt. Framgångsrika aktörer behärskar det angreppssätt de använder till fullo och är ofta ledande experter inom detta specifika område.

Slutsatsen vid val av angreppssätt är att det finns en mängd olika metoder som fungerar och att det är av mindre vikt vilken av metoderna man använder sig av. Däremot vill vi understryka vikten av att ha följande tre regler i åtanke:

1. Undersök din metod själv.

Du måste själv utforska och undersöka din metod. Nöj dig inte förrän du är fullkomligt övertygad om att metoden fungerar. Acceptera inte någon annans metod utan arbeta fram din egen. Då kommer du att ha modet att följa metoden i alla typer av marknadsförhållanden.

2. Säkerställ din metod statistiskt. När du tror dig ha funnit en fungerande metod, gräv i historiska data för att säkerställa statistiskt att metoden fungerat historiskt. Försök att kullkasta din metod och var kritisk till den. Detta arbete har du igen mångdubbelt när du sedan handlar med metoden som bas.

3. Välj en metod som passar dig. Alla människor är olika, och alla människor har olika personliga egenskaper och olika styrkor och svagheter. Därför är det av yttersta vikt att du väljer en metod utifrån de förutsättningar som är specifika för just dig. Välj helt enkelt en metod som passar din personlighet, som drar fördel av dina styrkor men inte är sårbar för dina svagheter.

Framgångsrika människor inom olika områden har en sak

gemensamt: de älskar det de håller på med. Faktum är att de älskar sin sysselsättning så mycket att de ofta skulle kunna tänka sig att arbeta utan monetära belöningar av något slag. Vi vet att de som åtnjuter genuin framgång på marknaden älskar det de håller på med och jobbar hårt varje dag. Och vi är övertygade om att framgångsrika människor jobbar med passion, utan någon nämnvärd tanke på belöningen för sitt arbete. De har för roligt i sitt arbete för att ha någon tid eller något intresse av att räkna pengarna. Det enda de bryr sig om är att kunna fortsätta att göra det som de brinner för, år ut och år in.

Vi är övertygade om att marknaden över tiden belönar den påläste och straffar den oförberedde. Vi är också övertygade om att man för att lyckas på aktiemarknaden först måste ge för att få ta emot. Ge av din tid och av din svett. Hårt arbete lönar sig, och en fungerande metod är ofta resultatet av detta arbete. Tillsätt en tesked passion och två teskedar disciplin så har du ett alldeles eget framgångsrecept för ditt agerande på börsen!

Vårt att veta

- ✓ Lyssna på marknadens budskap.
- ✓ Det finns en mängd metoder som fungerar.
- ✓ Hårt arbete lönar sig.

TONY UGRINA, AKTIECHEF
C-G GYLLENRAM, KAPITALFÖRVALTNINGSCHEF

De arbetar tillsammans med professionell kapitalförvaltning hos Ability Asset Management.